

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Censuræ finis & effectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

mittens furtum extra territorium sui Superioris, ligatur censuris ab eo Superiore latis per modum sententiæ contra furantes: sententia enim respicit personam, ut illius contumacia coërceatur. *Ibid. n. 4.*

24. Censura lata ab Archiepiscopo non extenditur ad Suffraganeos, & ad subditos suorum Suffraganeorum, nisi censura lata sit in Concilio Provinciali, aut nisi delinquant in territorio ipsius Archiepiscopi. *Ibid. n. 19.*

43. Extraneus non ligatur censuris latis à Superiore loci, in quo brevi tempore reperitur; nisi fortè decreverit ibi permanere. Intellige huiusmodi extraneum non solum non ligari censuris latis per sententiã, sed neque latis per statutum: nec refert quòd fuerit præsens, quando lata fuit censura, si non habuerit intentionem ibi manendi. *Ibid. n. 20. & seq.*

44. Censura quæ non omninò liberè ac voluntariè fertur, sed potius per metum incussum iudici ad censuram extorquendam, valida est. *Ibid. punct. 12. n. 1.*

45. In ferenda censura servandus est ordo, ut videlicet prius feratur censura levior, deinde gravior; aut omittatur gravior sufficiente leviore. Servanda etiam circumstantia temporis, ne scilicet feratur die feriato: si tamen feratur tali die, valida est. *Ibid. n. 2. & seq.*

46. Qui censuram contraxit, denuntiari debet de auctoritate legitimi Superioris, in Ecclesiis publicè, & postea denuntiatio in scriptis affigi debet ad portas Ecclesiarum, cum expressione causæ, juxta receptum loci morem. Adverte tamen denuntiationem fieri solere dumtaxat in censura lata contra determinatam personam, & non in edita contra indeterminatas personas. *Ibid. punct. 13. propos. 1.*

47. Iudex non semper tenetur ad huiusmodi declarationem, & consequenter ad denuntiationem, nisi aliud ratio boni privati vel communis suadeat. *Ibid. proposit. 3.*

48. Qui censuram à jure, vel ab homine latam ipso jure contraxit, non est denuntiandus statim post delictum ante sententiã criminis declaratoriam, etiamsi delictum notorium sit & publicum; sed præmittenda est citatio & sententiã criminis declaratoria. *Ibid. propositiõne quintã.*

Censura finis & effectus.

49. Finis censuræ est ille, quem Superior in ferenda censura

sura

fura intendit, sibi que proponit; qui est salus vel emendans, ac resipiscentia illius contra quem censura fertur: unde Prælati moraliter certus, vel dubitans excommunicationem non profuturam delinquenti, eam ferre non debet, nisi eam ferat ad terrorem aliorum. *Ibid. punot. ult. n. 1. & 2.*

50. Effectus censure est privatio aliquorum bonorum spiritualium: hunc effectum suspendere potest Summus Pontifex, potestque validè conferre beneficium excommunicato; secus dicendum de Episcopo. *Ibid. n. 3. & seq.*

Causa excusantes ab incurrenda Censura.

51. Ignorantia probabilis tam juris communis, quàm particularis, excusat ab incurrendis censuris; quia delictum non debet puniri eadem poenâ, quando lex ignoratur, ac quando scitur. Unde ille qui scit aliquod delictum esse prohibitum jure naturæ & divino; sed nescit esse prohibitum ab Ecclesia, non ligatur censuris impositis ab Ecclesia contra patrans hujusmodi delictum. *Ibid. quest. 2. punot. 1. n. 6. & 7.*

52. Ignorantia probabilis facti aut qualitatis facti, excusat à censuris incurrendis: propterea Titius occidens clericum, quem credebat esse feram, excusatur à censura ratione ignorantie facti, aut potius qualitatis facti, si credebat esse laicum. Ignorantia vincibilis & culpabilis facti vel juris, quæ crassa est, & non excusat à culpa mortali, non excusat ab incurrendis censuris, vel irregularitate proveniente ex delicto. Ignorantia affectata excusat à censuris latis contra scientes, præsumentes, vel temerè facientes, &c. Hinc à fortiori ignorantia crassa, vel supina non sufficet ad incurrendam censuram latam contra præsumentes, vel temerè facientes, &c. *Ibid. n. 8. & seqq.*

53. Ignorantia poenæ, id est, censure, excusat ab incurrendâ poena censure: unde qui scit, aliquod delictum prohibitum fuisse ab Ecclesia; sed nescit prohibitum fuisse sub censura, non incurrit censuram committendo illud delictum verum sub censura. *Ibid. n. 13.*

54. Ignorantia comitans excusat ab incurrendis censuris & irregularitate proveniente ex delicto: unde jaciens sagittam in suum inimicum, quem credebat esse feram; sed in mente sua ita erat affectus actualiter, ut illum occidisset, si

scivisset